

Силабус з дисципліни «Терапевтична стоматологія»
Індивідуальний курс ««Загальна стоматологія»» (5 КУРС)

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Стоматологічний
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 221 Стоматологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	ВБ3.1.1 Терапевтична стоматологія, в т.ч. екстрема та невідкладна медична допомога Індивідуальний профільний курс практичної підготовки (ІПКПП) «Загальна стоматологія»
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	терапевтичної стоматології терапевтичної стоматології, м.Львів, вул.Пекарська, 69б 2769372
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Зубачик Володимир Михайлович, доктор медичних наук, професор zubachyk@meduniv.lviv.ua
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	2023-2024
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	IX-X
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/ вибіркова)	Вибіркова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Петришин О.А., к.мед.н., доцент Ільчишин М.П., к.мед.н., асистент
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Петришин О.А., к.мед.н., доцент olga_petryshyn@yahoo.com
Кількість кредитів ECTS	6
Кількість годин (лекцій/ практичні заняття/ самостійна робота студентів)	180 годин практичних занять -96 самостійної роботи студентів- 84
Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	Консультації проводяться згідно з графіком

Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази, бюро... (у разі потреби)	м.Львів, вул.Пекарська 69
--	---------------------------

2. Коротка анотація до курсу

Терапевтична стоматологія – дисципліна, методи якої спрямовані на збереження здоров'я зубів, органів і тканин порожнини рота, відновлення їх анатомічної форми та фізіологічної функції, запобігання стоматологічним хворобам терапевтичними методами. Відповідно до примірного навчального плану додипломної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 221 «Стоматологія», вивчення навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія» здійснюється студентами на V році навчання в IX- X семестрах.

3. Мета і цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни “Терапевтична стоматологія” є підготовка лікаря-стоматолога, здатного діагностувати і лікувати стоматологічні захворювання.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Терапевтична стоматологія” є вміння проводити обстеження стоматологічного хворого, вивчення провідних синдромів і симптомів, обґрунтування і формулювання попереднього діагнозу; вміння аналізувати результати обстеження хворого та проводити диференціальну діагностику, ставити остаточний діагноз основних захворювань, визначати характер та принципи лікування в клініці терапевтичної стоматології, виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань, проводити диспансеризацію хворих.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами «Стандарту вищої освіти України» дисципліна «Терапевтична стоматологія» забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

- *інтегральна:* здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у процесі навчання та майбутній професійній діяльності.
- *загальні:*
 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
 5. Здатність спілкуватися англійською мовою.
 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
 10. Здатність бути критичним і самокритичним.
 11. Здатність працювати в команді.
 12. Прагнення до збереження навколошнього середовища.
 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
- *фахові:*
 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепо-лицевої області.
5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепо-лицевої області.
6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепо-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепо-лицевої області.
10. Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.
11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
13. Спроможність оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.
16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.
17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.
18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

● **загальні:**

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. Здатність спілкуватися англійською мовою.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
8. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
10. Здатність бути критичним і самокритичним.
11. Здатність працювати в команді.
12. Прагнення до збереження навколошнього середовища.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні:

1. Збирання медичної інформації про стан пацієнта;
2. Оцінювання результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень;
3. Встановлення клінічного діагнозу стоматологічного захворювання;
4. Діагностування невідкладних станів;
5. Планування та проведення заходів із профілактики стоматологічних захворювань;
6. Визначення характеру та принципів лікування стоматологічних захворювань;
7. Визначення необхідного режиму праці та відпочинку, дієти при лікуванні стоматологічних захворювань;
8. Визначення тактики ведення стоматологічного хворого при соматичній патології;
9. Виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій;

10. Проведення лікування основних стоматологічних захворювань;
11. Організація проведення лікувально-евакуаційних заходів;
12. Визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги;
13. Організація та проведення стоматологічної диспансеризації осіб, що підлягають диспансерному нагляду;
14. Оцінювання впливу навколошнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне);
15. Ведення медичної документації;
16. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14
ВБ3.1.1		+	+				+		+			+		
	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК10	ФК11	ФК12	ФК13	ФК14
ВБ 3.1.1	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та показники, що їх характеризують	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Знати особливості професійної діяльності лікаря-стоматолога	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності
3.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань	Вміти використовувати фахові знання для вирішення практичних завдань	Встановлювати зв'язки із суб'ектами практичної діяльності	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень
4.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися другою мовою	Знати державну мову, включно професійного спрямування. Володіти іноземною мовою на рівні, достатньому	Вміти користуватися державною мовою та іноземною мовою для здійснення професійної	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності

		для професійного спілкування	діяльності і спілкування		
5.	Здатність спілкуватися англійською мовою	Володіти англійською мовою на рівні, достатньому для професійного спілкування	Вміти користуватися англійською мовою для здійснення професійної діяльності і спілкування	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповіальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь
6.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій		Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань	Використовувати інформаційні технології у професійній діяльності	Нести відповіальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь
7	Здатність до пошуку опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	Мати необхідні знання в галузі інформаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні технології у професійній галузі для пошуку, опрацювання та аналізу нової інформації з різних джерел	Використовувати інформаційні технології у професійній діяльності	Нести відповіальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь
8.	Здатність до адаптації та дій в новій ситуації,	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань	Вміти використовувати фахові знання для адаптації та дій в новій ситуації	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності	Нести відповіальність за якість виконання професійних завдань в новій ситуації
9.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	Знати методи реалізації знань у виявленні, постановці та вирішенні проблем професійної діяльності	Вміти використовувати фахові знання для виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності	Нести відповіальність за обґрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності
10.	Здатність бути критичним і самокритичним	Знати методи реалізації знань у виборі стратегії спілкування з пацієнтами і колегами	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування з пацієнтами і колегами	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповіальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності
11	Здатність працювати у команді	Знати способи колективної взаємодії під	Вміти використовувати знання для	Формувати комунікаційну стратегію у	Нести відповіальність за безперервний

		час роботи у команді	вибору стратегії спілкування під час колективної взаємодії	професійній діяльності	професійний розвиток
12	Прагнення до збереження навколошнього середовища	Здатність оцінити стан навколошнього середовища	Вміти аналізувати показники якості навколошнього середовища	Забезпечувати якісне виконання професійних завдань в умовах збереження навколошнього середовища	Нести персональну відповідальність за дотримання правил збереження навколошнього середовища при виконанні професійних завдань
13	Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Нести відповідальність за свою громадську позицію та діяльність
14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	Знати свої соціальні та громадянські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Нести відповідальність за свою громадську позицію та правову діяльність

15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Здатність оцінити стан морального та культурного середовища, стан природи у розвитку суспільства	Вміти аналізувати показники якості навколошнього, культурного середовища	Забезпечувати якісне виконання професійних завдань в умовах збереження навколошнього середовища у загальній системі знань про суспільство	Нести персональну відповідальність за дотримання правил збереження навколошнього середовища при виконанні професійних завдань
-----------	---	--	--	---	---

ВБ 3.1.1	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13	ПРН14	ПРН15	ПРН16	ПРН17	ПРН18	ПРН19	ПРН20	ПРН21	ПРН22	ПРН23
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

4. Пререквізити курсу

«Терапевтична стоматологія» як дисципліна:

- а) ґрунтуються на попередньому вивченні студентами анатомії людини; гістології, ембріології та цитології, медичної біології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, медичної фізики, мікробіології, вірусології та імунології, внутрішніх хвороб та інтегрується з цими дисциплінами;
- б) закладає основи вивчення студентами таких клінічних дисциплін, як профілактика стоматологічних захворювань, дитяча стоматологія, хірургічна стоматологія, ортопедична стоматологія, ортодонтія;
- в) базується на вивченні студентами пропедевтичних дисциплін стоматологічного профілю: та інтегрується з цими дисциплінами;
- г) інтегрується з наступними клінічними дисциплінами: профілактикою стоматологічних захворювань, дитячою стоматологією, ортодонтією та хірургічною та ортопедичною стоматологією;
- д) формує уявлення про професійну відповідальність за якість лікування карієсу та його ускладнень,

захворювань тканин пародонта і СОПР та про необхідність широкого запровадження первинної профілактики стоматологічних захворювань.

5. Програмні результати навчання

Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці Компетентностей
<i>Код створюється при заповненні силабусу (категорія: Зн-знання, Ум-уміння, К-компетентності, АВ – автономість та відповідальність)</i>	<i>Результати навчання визначають, що студент повинен знати, розуміти та вміти виконувати, після завершення вивчення дисципліни. Результати навчання випливають із заданих цілей навчання. Для зарахування дисципліни необхідно підтвердити досягнення кожного результату навчання.</i>	Символ коду Програмного результату навчання у Стандарті вищої освіти
Зн-2, Ум-1, К -1, К-2	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми: порушення пропорції обличчя; біль в м'яких тканинах щелепно-лицевої ділянки; головний біль; змінений колір шкірних покровів, слизової оболонки порожнини рота; елементи ураження на шкірі та слизовій оболонці порожнини рота; лімфаденопатія; макроглосія; макрохейлія; мацерація кутів рота; зубні відкладення; печія слизової оболонки; порушення смаку; порушення функцій смоктання, ковтання, патологічна рухомість зубів; наявність інфільтрату в щелепно-лицевій ділянці; обмеження у відкриванні рота; ясенева, пародонтальна, кісткова кишеня.	ПР-1 ПР - 2
Зн – 1, Ум – 1, АВ - 1	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів, слинних залоз, слизових оболонок, м'яких тканин; аналіз вмісту глюкози у крові; загальний аналіз крові; загальний аналіз сечі; біохімічний аналіз крові; імунологічне дослідження при стоматологічних захворюваннях; аналіз коагулограми; інтерпретація променевої діагностики слинних залоз; цитологічне дослідження органів та тканин зубощелепного апарату; мікробіологічне дослідження ротової рідини, мазків зі СОПР, пародонта).	ПР – 3
Зн – 1, Ум – 1, АВ - 1	Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (папіліт; гінгівіт; пародонтит; пародонтоз; травматичні ураження; аутоінфекційні хвороби СОПР (гострий афтозний стоматит, герпетичні, виразково-некротичні, кандидозні ураження); вторинні бактеріальні	ПР – 4, ПР - 5

	захворювання (дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея); прояви імунодефіцитних станів на СОПР (СНІД); алергійні ураження). Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома на вулиці, у лікувальній установі, в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу); асфіксія (у т.ч. новонароджених); гіпертонічний криз; гостра дихальна недостатність; гостра серцева недостатність; гостре отруєння; «гострий» живіт; електротравма; непритомність; зовнішня кровотеча; колапс; кома; набряк гортані; набряк Квінке; опіки та обмороження; судомі; утоплення; фізіологічні пологи; шок.	
Зн – 2, Ум – 1, К – 1, АВ - 1	Проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених захворювань у клініці терапевтичної стоматології.	ПР – 6
Зн – 1, Ум – 1, АВ - 1	Визначати підхід, план, вид та принцип лікування при: патології тканин пародонта; травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота; вірусних, грибкових, алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота; змінах слизової оболонки порожнини рота при: системних захворюваннях; специфічних хворобах; змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях; самостійних та симптоматичних хейлітах; аномаліях та захворюваннях язика.	ПР- 8
Зн – 1, Зн – 2, Ум – 1, К - 1	Визначати режим харчування у хворих дітей при лікуванні: патології тканин пародонта; травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота; вірусних, грибкових, алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота; змінах слизової оболонки порожнини рота при: системних захворюваннях; специфічних хворобах; змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях; самостійних та симптоматичних хейлітах; аномаліях та захворюваннях язика. патології тканин пародонта; травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота; вірусних, грибкових, алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота; змінах слизової оболонки порожнини рота при: системних захворюваннях; специфічних хворобах; змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях; самостійних та симптоматичних хейлітах; аномаліях та захворюваннях язика.	ПР - 9
Ум – 1, АВ – 1, АВ - 2	Спроможність визначати тактику ведення стоматологічних хворих з супутніми соматичними захворюваннями	ПР – 10
Зн – 1, Ум – 1, К – 1, АВ – 1, АВ - 2	Визначати характер та принципи лікування захворювань в терапевтичній стоматології при: патології тканин пародонта; травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота; вірусних, грибкових, алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота; змінах слизової оболонки порожнини рота при: системних захворюваннях; специфічних хворобах; змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях;	ПР - 11

	самостійних та симптоматичних хейлітах; аномаліях та захворюваннях язика. патології тканин пародонта; травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота; вірусних, грибкових, алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота; змінах слизової оболонки порожнини рота при: системних захворюваннях; специфічних хворобах; змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях; самостійних та симптоматичних хейлітах	
Зн – 1, Зн – 2, Ум – 1, АВ – 1, АВ - 2	Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги	ПР - 13
Зн – 2, Ум – 2	Спроможність оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне)	ПР - 15
Зн – 1, Ум – 1, АВ - 1	Спроможність виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього або остаточного діагнозу	ПР - 16
Зн – 1, Ум – 1, АВ - 1	Спроможність виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього або остаточного діагнозу	ПР - 17
Зн- 2, Ум -1, К – 1, АВ -1, АВ - 2	Спроможність надавати екстрену медичну допомогу за протоколами тактичної медицини	ПР - 18

Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи

Зн2 Критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей

Ум1 Розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог

Ум2 Провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності

К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються

К2 Використання іноземних мов у професійній діяльності

АВ1 Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування

АВ2 Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди

6. Формат і обсяг курсу

Формат курсу (вкажіть очний, або заочний)	Очний	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
лекції	-	-
практичні	96	
семінари	-	
самостійні	84	

7. Тематика та зміст курсу

Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
П-1	Схема будови слизової оболонки порожнини рота (СОПР). Анатомо-фізіологічні особливості слизової оболонки різних відділів порожнини рота і їх клінічне значення. Захисні механізми СОПР	1.Визначення початкового рівня знань студентів (усне та тестове опитування). 2.Ознайомлення із навчально-роздатковим матеріалом. 3.Контроль рівня засвоєння знань (тести	Зн -1, Ум-1, К-1, К-2, AB- 1, AB -2	

	та чинники, що спричиняють розвиток її патології. Слина, її склад та властивості. Мікрофлора порожнини рота. Особливості обстеження пацієнтів з патологією СОПР. Первінні та вторинні елементи пошкодження СОПР. Спеціальні та лабораторні методи обстеження. Оформлення медичної документації.	та ситуаційні задачі).		
П-2	Класифікація захворювань СОПР. Механічна та хімічна травми. Лейкоплакія: етіологія, клініка, диференційна діагностика, лікування. Фізична травма СОПР. Гальванічний стоматит. Радіаційне ураження. Особливості надання невідкладної допомоги при радіаційній травмі. Профілактика радіаційного мукозиту при променевій терапії.	1. Визначення початкового рівня знань студентів (усне та тестове опитування). 2. Ознайомлення із навчально роздатковим матеріалом. 3. Контроль рівня засвоєння знань (тести та ситуаційні задачі).		
П-3	Вірусні захворювання. Самостійні вірусні хвороби СОПР: гострий герпетичний стоматит, оперізуvalний герпес, бородавки. Клініка, лікування. Симптоматичні вірусні хвороби, які виявляють в порожнині рота: СНІД, грип, кір, вітряна віспа, ящур. Клініка, лікування, профілактика. Бактерійні стоматити з перевагою процесів альтерації. Класифікація, етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, лікування. Вияви специфічних інфекційних хвороб у порожнині рота: сифіліс, туберкульоз. Клініка, діагностика, лікування. Грибкові ураження порожнини рота. Клініка,	1. Визначення початкового рівня знань студентів (усне та тестове опитування). 2. Ознайомлення із навчально-роздатковим матеріалом. 3. Контроль рівня засвоєння знань (тести та ситуаційні задачі).	Зн -1, Ум-1, К-1, К-2, AB- 1, AB -2	

	диференційна діагностика, лікування.		
П-4	Загальна характеристика алергічних реакцій. Алергічні реакції негайного типу. Анафілактичний шок. Набряк Квінке. Кропив'янка. Клініка, діагностика, лікування. Алергічні реакції сповільненого типу, їх вияви у порожнині рота. Контактний та токсико-алергічний стоматити. Хронічний рецидивний афтозний стоматит. Багатоформна ексудативна еритема та інші.	1. Визначення початкового рівня знань студентів (усне та тестове опитування). 2. Ознайомлення із навчально-роздатковим матеріалом. 3. Контроль рівня засвоєння знань (тести та ситуаційні задачі).	Зн -1, Ум-1, К-1, К-2, AB- 1, AB -2
П-5	Зміни СОПР при дерматозах з автоімунним компонентом. Пухирчаста хвороба, червоний плескатий лишай, червоний вовчак.	1. Визначення початкового рівня знань студентів (усне та тестове опитування). 2. Ознайомлення із навчально-роздатковим матеріалом. 3. Контроль рівня засвоєння знань (тести та ситуаційні задачі).	Зн -1, Ум-1, К-1, К-2, AB- 1, AB -2
П-6	Зміни СОПР при патології травної, ендокринної, серцево-судинної систем та системи крові.	1. Визначення початкового рівня знань студентів (усне та тестове опитування). 2. Ознайомлення із навчально-роздатковим матеріалом. 3. Контроль рівня засвоєння знань (тести та ситуаційні задачі).	Зн -1, Ум-1, К-1, К-2, AB- 1, AB -2
ПР-7	Аномалії розвитку хвороби язика. Неврогенні захворювання язика. Класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування та профілактика. Захворювання губ. Класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування та профілактика.	1. Визначення початкового рівня знань студентів (усне та тестове опитування). 2. Ознайомлення із навчально-роздатковим матеріалом. 3. Контроль рівня засвоєння знань (тести та ситуаційні задачі).	
ПР-8	Передракові захворювання СОПР. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.		

ПР-9	Помилки та ускладнення під час діагностики та лікування хвороб СОПР. Використання фізичних методів лікування у комплексній терапії СОПР. Особливості гігієнічного догляду за порожниною рота.			
ПР-10	Ергономіка.Інструктаж з техніки безпеки. Клінічна анатомія та гістологія твердих тканин зуба. Фізіологічні дані про тверді тканини зуба. Ембріогенез зуба.			
ПР-11	Сучасні уявлення про етіологію і патогенез каріесу зубів. Діагностика, лікування та профілактика початкової стадії каріесу. Лікування каріесу та некаріозних уражень зубів. Особливості реставраційного пломбування зубів. Кофердами. Відпрацювання практичних навичок.			
ПР-12	Сучасні пломбувальні матеріали. Композиційні пломбувальні матеріали. Склоіономерні цементи. Компомери. Кермети. Методи їх застосування. Емалево-дентинні адгезивні системи. Реконструкція зубів за допомогою парапульпарних штифтів, вкладок, вінірів. Курація хворих.			
ПР-13	Ендодонтія. Принципи ендодонтії. Морфологічні аспекти (система коренів та каналів, морфологія верхівки кореня, пульпи, функції). Клініка, діагностика пульпіту. Принципи ендодонтичного лікування. Сучасний ендодонтичний інструментарій. Класифікація.			

	Принципи діагностики, лікування та профілактики періодонту (періцементиту). Ендоперіодонтна хірургія. Відпрацювання практичних навичок.		
ПР-14	Анатомо-морфологічні та фізіологічні особливості пародонту. Комплексне обстеження хворих при захворюваннях пародонту. Сучасні уявлення про етіологію та патогенез захворювань пародонту. Класифікація хвороб пародонту. Основні синдроми пародонту. Клініко-морфологічна характеристика окремих ступенів тяжкості генералізованого пародонту.		
ПР-15	Комплексне лікування та профілактика захворювань пародонту. Організаційні аспекти допомоги при патології пародонту. Освоєння практичних навичок.		
ПР-16	Фармакодинаміка лікарських речовин, які застосовуються в терапевтичній стоматології. Рецептура. Фізіотерапевтичні методи лікування основних стоматологічних захворювань. Рентгенодіагностика основних стоматологічних захворювань.		
<i>Необхідно представити систему організації занять, використання інтерактивних методів, навчальні технології, що використовуються для передачі та засвоєння знань, умінь і навичок.</i>			
8. Верифікація результатів навчання			

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті пе ревірку засвоєння студентами навчального матеріалу.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєннякої теми за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційно) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку зкої теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки в кінці семестру конвертуються у бали.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента на кожному практичному занятті здійснюється відповідно до конкретних цілей кої теми.

Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) **Оцінки самостійної роботи студента (СРС)** при підготовці до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у робочому зошиті, для підготовки до кої теми. Питома вага оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25% від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде нижчою на 1 бал.

2) **Оцінки рівня знань студентів**, який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (рівень - 2) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка “4” виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну не повну або неточну відповідь - на третє.

Оцінка “3” виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70% тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді - на два запитання.

Оцінка “2” виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60% тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача

3) **Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до професійних алгоритмів** під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка “4” виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка “3” виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції. Припускається помилок при виконані на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка “2” виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
-------------------------	-----------------	---	----------------------

Зн -1, АВ-1	П -1	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.
Зн-1, Ум -1, К-1, К-2, АВ-1	П-2	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.
Зн-1, Ум-1, К-1, К-2, АВ -1, АВ-2	П-3	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.
Зн-1, Ум-1,К-1, К-2, АВ-1, АВ-2	П-4	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.

Зн-1, Ум-1, К-1, К-2, АВ-1, АВ-2	П-5	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.
Зн-1, Ум-1, Ум-2, К-1, АВ-1, АВ-2	П-6	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.
Зн-1, Ум-1, Ум-2, К-1, АВ-1, АВ-2	П-7	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.
Зн-1, Ум-1, Ум-2, К-1, АВ-1, АВ-2	П-8	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.

Зн-1, Ум-1, Ум-2, К-1, АВ-1, АВ-2	П-9	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.
Зн-1, Ум-1, Ум-2, К-1, АВ-1, АВ-2	П-10	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.
Зн-1, Ум-1, Ум-2, К-1, АВ-1, АВ-2	П-11	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.
Зн-1, Ум-1, Ум-2, К-1, АВ-1, АВ-2	П-12	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.

Зн-1, Ум-1, Ум-2, К-1, АВ-1, АВ-2	П-13	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.
Зн-1, Ум-1, Ум-2, К-1, АВ-1, АВ-2	П-14	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.
Зн-1, Ум-1, Ум-2, К-1, АВ-1, АВ-2	П-15	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.
Зн-1, Ум-1, Ум-2, К-1, АВ-1, АВ-2	П-16	1.Оцінка рівня знань студентів 2.Оцінка оволодіння практичними навичками 3. Оцінка самостійної роботи студента.	Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за 4-балльною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності.

Підсумковий контроль		
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру/ екзамен – 60%/40% за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні (лабораторні, семінарські) заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії Зарахування
Залік	Мають бути зараховані усі теми, внесені на поточний контроль. Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	<i>Максимальна кількість балів - 200. Мінімальна кількість балів- 120</i>

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$CA \times 120$$

$$x = \frac{1}{5}$$

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала						
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	<3	недостатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Критерій оцінювання об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту/ комплексу практично-орієнтованого екзамену

Порядок проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ), затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.02.2019 № 419, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20.03.2019 за № 279/33250.

9. Політика курсу

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та plagiat; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

10. Література

- Обов'язкова:**
1. Бебешко В.Г., Завербна Л.В. Радіаційне ураження органів порожнини рота.– К., 2004.
 2. Болезни слизистой оболочки полости рта: метод. пособие /П.Т. Максименко, О.Ю. Костелли, Т.П. Скрипникова.– К.: Хрестатик, 1998.
 3. Готь І., Адамович О., Масна-Чала О. Соціально-значимі інфекції в стоматології.– Львів: Компакт ЛВ, 2005.
 4. Данилевський М.Ф., Мохорт М.А., Мохорт В.В. Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонту.– К., 1991.
 5. Данилевський М.Ф., Несин О.Ф., Рахній Ж.І. Захворювання слизової оболонки порожнини рота.– К.: Здоров'я.
 6. Данилевський Н.Ф. и др.. Заболевание слизистой оболочки полости рта.– М.: ОАО „Стоматология”, 2001.
 7. Диспансеризація стоматологічних хворих з хронічними захворюваннями порожнини рота, червоної облямівки губ та передпухлинними процесами: навч. посібник для студентів і лікарів-інтернів вищих мед. закладів освіти III-IV рівнів акредитації, інтернів, лікарів-стоматологів/ Т.П. Кравець, М.М. Гордюк, Г.Г. Бойко.– Кривий Ріг, 2003.
 8. Ефанов О.И., Дзаганова Т.Ф. Физиотерапия стоматологических заболеваний.– М.: Медицина, 1980.
 9. Завербна Л.В. Перебіг гострої променевої хвороби у порожнині рота. Профілактика та лікування радіаційних ускладнень при променевій терапії онкологічних захворювань (методичні вказівки).– Львів, 2007.– 28 с.
 10. Запорожан В.М., Аряєв М.Л., ВІЛ-інфекція і СНІД.– К., 2004.
 11. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: навч. посібник для студентів вищ. Мед. закладів освіти III-IV-го рівнів акредитації /М.Ф. Данилевський, О.Ф. Несин, Ж.І. Рахній.– К.: Здоров'я, 1998.
 12. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: навч. посібник для викладачів, студентів, лікарів-інтернів, субординаторів, практ. лікарів-стоматологів /Н.В. Петраш, А.І. Семенів, Ю.І. Петраш.– Львів: ЗУКЦ, 2001.
 13. Зубачик В.М. Інфекційні захворювання слизівки рота. Віруси. Фузоспірохети // Лекційний матеріал.– Л. 1995.
 14. Кухта С.Й., Бунь Ю.М., Кухта В.С. Класифікація хвороб порожнини рота та їх рентгенодіагностика.– Львів, 2000.
 15. Луцик О.Д., Макеєв В.Ф., Ященко А.М. Атлас мікроанатомії органів ротової порожнини.– Львів, 1999.
 16. Марков И.С. Диагностика и лечение герпетических инфекций и токсоплазмоза.– К.: АркЭк, 2002.
 17. Масний З. СНІД у стоматології // Метод. рекомендації.– Л. 1998.
 18. Новик І.Й. Хвороби слизової оболонки порожнини рота.– К.: Здоров'я, 1969.
 19. Патологія слинних залоз і щелеп (пухлиноподібні пухлинні, кістозні ураження): навч. посібник для стомат. ф-ту мед. вузів, інтернів, викладачів/ І.С. Шпонька, Г.С. Короленко, В.І. Неводник.– Дніпропетровськ: Арт-Прес, 2007.
 20. Перельман М.Н., Корекин В.А., Протопонова Н.М. Туберкульоз.– М.: Медицина, 1990.
 21. Петраш Н.В. Захворювання слизової оболонки порожнини рота.– Львів.– 2001.
 22. Покровський В.В., Ермак Т.Н., Беляева В.В., Юрін О.Г. ВІЧ-інфекція: кліника, діагностика и лечение.– М.: ГЭОСТАР Медицина, 2000.
 23. Поспішіль Ю.О., Вовк В.І. Патологічна анатомія стоматологічних хвороб: навч. посібник для студентів стомат. ф-тів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації.– Львів: Компакт-ЛВ, 2005.
 24. Соціально значимі інфекції в стоматології: навч. посібник для студентів стомат. ф-тів вищих навч. мед. закладів IV рівнів акредитації /І. Готь, О. Адамович, О. Масна-Чала; наук. ред. З. Масний.– Львів: Компакт-ЛВ, 2005.
 25. Терапевтична стоматологія: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації: у 2 Т. /А.К. Ніколишин, В.М. Ждан, А.В. Борисенко.– Полтава: Дивосвіт, 2007.– Т.2: Хвороби пародонта, стоматогенна хроніоінтоксикація, захворювання слизової оболонки порожнини рота, організація стоматологічної допомоги в Україні, основи вчення

- про профілактику стоматологічних захворювань.– 2007.
26. Удовиченко Н.Н. Социальные и стоматологические проблемы туберкульоза // Стоматология.– 2003.– № 11.– С. 50-52.
27. Фещенко Ю.І., Мельник В.М. Сучасні методи діагностики, лікування і профілактики туберкульозу.– К., Здоров'я, 2002.
28. Шугар Л., Баноци Й., Рац И., Шаллаи К. Заболевания полости рта.– Будапешт, 1980.
29. Ripetska R., Deneha I., Hrynovets V., Hysyk M. Diseases of the Periodontium. Etiology. Pathogenesis. Diagnosis. Treatment.– Lviv: Liga-Press, 2004.– 174 s.
- Додаткова:**
1. Борисенко А.В. Кариес зубов.– К.: Книга плюс, 2000.– 342 с.
 2. Данилевский Н.Ф. Заболевания пародонта / Н.Ф. Данилевский, А.В. Борисенко.– К.: „Здоров'я”, 2000.– 464 с.
 3. Данилевський М.Ф. та співавт. Практикум з терапевтичної стоматології. Фантомний курс.– Львів: Світ, 1993.
 4. Методичні вказівки до практичних занять з пропедевтики терапевтичної стоматології /Л.О. Цвих, О.А. Петришин, В.В. Кононенко, М.В. Гисик.– Львів, 2003.– 98 с.
 5. Ніколішин А.К. Терапевтична стоматологія / А.К. Ніколішин: підручник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації у двох томах, Т.І; – Полтава: Дивосвіт, 2005.– 392 с.
 6. Пропедевтика терапевтичної стоматології: фантомний курс, лекційний матеріал / Л.О. Цвих, О.А. Петришин, В.В. Кононенко, М.В. Гисик.– Львів, 2002.– 159 с.
 7. Терапевтична стоматологія / За ред. проф. А.К. Ніколішина.– Вінниця: Нова Книга, 2012.– С. 379-427.
 8. Терапевтична стоматологія дитячого віку (За ред. проф. Л.О. Хоменко).– К.: Книга плюс, 1999.– 524 с.
 9. Терапевтична стоматологія: підручник у чотирьох томах / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун, Л.Ф. Сідельнікова, О.Ф. Несин.– К.: Здоров'я, 2004.– Т. 2.– 400 с.

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу
12. Додаткова інформація
<i>Вся інша інформація, важлива для студента, яка не включена до стандартного опису, наприклад, контактні дані відповідального за освітній процес на кафедрі, інформацію про науковий гурток кафедри, інформацію про <u>маршрути заняття</u>, інформація про необхідність оснастити себе власним забезпеченням з охорони праці; інформація про місце проведення занять; посилання на сторінки веб-сайту / кафедри, тощо</i>

Петришин О.А., канд.мед.наук, доцент
 (Прізвище, ініціали, вчений ступінь, звання)

(Підпись)

Зубачик В.М. д.мед.наук, професор
 (Прізвище, ініціали, вчений ступінь, звання)

(Підпись)

